

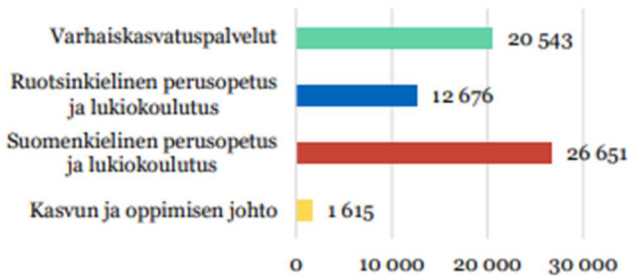
Talouden ja toiminnan seurantaraportti

Kasvu ja oppiminen 1-6/2024

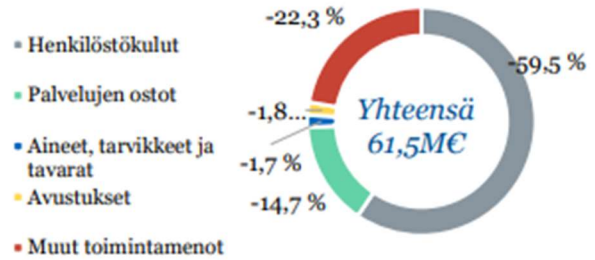
Kasvun ja oppimisen toimiala

Kasvu ja oppiminen	Toteuma 1-6/2024	Muutettu TA 2024	Toteuma-% TA 2024	Toteuma 1-6/2023	ENNUSTE
TOIMINTATUOTOT	3 624 916	6 276 433	57,8 %	3 861 578	6 277 030
TOIMINTAKULUT	-61 485 400	-124 250 442	49,5 %	-63 490 412	-124 250 442
TOIMINTAKATE	-57 860 484	-117 974 009	49,0 %	-59 628 833	-117 973 412

Kasvu ja oppiminen kulujakauma
06/2024, 1 000 €

Kasvu ja oppiminen tiliryhmittäin

Kasvun ja oppimisen johto

Asiakkuudet

Kasvun ja oppimisen toimialalla luodaan edellytyksiä kasvulle, hyvinvoinnille ja oppimiselle. Laadukas varhaiskasvatus ja koulutus vahvistavat lasten ja nuorten hyvinvointia sekä ehkäisevät syrjäytymistä.

Lapsimääräennusteita seurataan aktiivisesti, jotta saadaan ajantasaista tietoa kehityksestä. Seurantaan on luotu erilaisia välineitä (mm BI-ympäristöt), jotta tieto on helposti saatavilla. Oppilastietojärjestelmien jatkuva kehittäminen on myös osa tiedon ajantasaista tiedon hallintaa.

Palveluverkkoselvitys on tehty kevään 2025 aikana yhteistyössä toimialojen kanssa. Raportit on annettu tiedoksi lautakunnalle ja hallitukselle sovitun mukaisesti useamman keran kevätkauden aikana. Syksyllä 2025 laaditaan palveluverkkosuunnitelma valtuustolle päätettäväksi. Palveluverkkosuunnitelma tulee sisältämään myös oppilaaksiottoalueiden uudelleenpohdintaa.

Hyvinvointialueen aloituksen jälkeen tehtävämme on ollut seurata, että oppilashuollon palvelut pysyvät yhtä laadukaina ja ovat oppilaiden tavoitettavissa kuten aikaisemmin. Asiaan liittyen on laadittu sisäinen palvelutarpeen arviointi ja mitoitusten seuranta. Mikäli oppilashuollon uudelleenorganisointi kaupungin palveluksi on mahdollista, kaupunki käynnistää asiasta selvityksen hyvinvointialueen kanssa.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Toimialojen välisiä yhteisiä toimintatapoja ja rakenteita on tiivistetty mm luomalla säännöllisiä yhteistyöfoorumeita. Yhteistyötä tehdään myös ateria- ja puhtauspalveluiden kanssa. Uusimpina on perustettu yhteistyöryhmä Elinvoiman toimialan kanssa sekä kaupunkikehityksen ja toimitilapalveluiden kanssa.

Toimialan runsasta investointimäärää edistetään aktiivisesti, jotta palvelutarpeeseen voidaan vastata oikea-aikaisesti.

Investointien aikataulujen synkronointia tulee entisestään tiivistää toimialojen välisenä yhteistyönä. Lakisääteisten palvelujen aikarajat tulee huomioida myös tilaratkaisuja edistetessä.

Henkilöstö

Hallinnon prosessien virtaviivaistaminen toimialojen yhteisten toimintatapojen myötä mahdollistaa prosessien kehittämistä sekä jatkossa henkilöstöressurssien ja ohjelmistojen täsmällisempää käyttöä. Automatisoinnin sekä ohjelmisto-osaamisen ja -kehittämisen ansiosta voidaan manuaalista työtä ja resursseja vähentää jatkossa. Kuluva toimintavuoden aikana henkilöstöä on koulutettu mm uusien järjestelmien käyttöön ja päivityksiin.

Työhyvinvointiin on panostettu mm erilaisten työhyvinvointitapahtumien muodossa. Myös kaupungin tarjoamia työhyvinvointitapahtumia on hyödynnetty aktiivisesti.

Henkilöstöä on osallistettu aktiivisesti mm talouden –ja tuotavuuden tasapainottamisohjelman sisältöihin liittyen. Parhaita ehdotuksia on palkittu sovitusti.

Ennakoiva ja suunnitelmallinen viestintä esihenkilöiden ja koko henkilöstön suuntaan luo turvallisuuden tunnetta, yhdenmukaistaa johtamista ja toimintakulttuuria, luo avoimuutta ja mahdollistaa yhteisen näyn pidemmälle tulevaisuuteen. Viestintään ja palvelualueiden väliseen yhteistyöhön on panostettu yhteisillä työryhmillä sekä esimerkiksi yhteisiä vuosikelloja rakentamalla.

Talous

Kasvun ja oppimisen toimialan talousarviossa merkittävässä roolissa ovat henkilöstökulut sekä sisäiset kustannukset (vuokrat, ateria- ja puhtauspalvelut) sekä it- koneiden ja -laitteiden leasing-kustannukset. Hankerahoituksen määrä on laskenut radikaalisti ja vähenee edelleen tulevina vuosina. Samalla omavastuuosuuksien sekä hankkeissa työskentelevien henkilöiden määrä vähenee suhteessa hankkeisiin.

Kahden ensimmäisen kvartaalin jälkeen palvelualueen taloudellinen tilanne on vakaa.

Järjestelyerien yhteydessä toimialalle jaettiin lisärahaa palkkoihin loppuvuodelle yhteensä 620 000 euroa. Raha jaettiin palvelualueittain kaupunkitasoisten linjausten pohjalta tehtyjen TVA-ryhmien päätösten mukaisesti.

Toimintatuottojen osalta näyttää siltä, että toimiala ei pääse tavoitteisiinsa huolimatta varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuottojen hyvästä alkuvuoden kertymästä. Haettavien hankerahoitusten määrä on pudonnut jopa odotettua enemmän ja haettavissa olevista hankkeista ei ole saatu haettua rahamäärää. Toisaalta hankerahojen määrän väheneminen vähentää myös käytettäviä omavastuusuuksiin varattuja rahoja.

Varhaiskasvatuksen henkilöstökustannukset ovat koko alkuvuoden olleet talousarviossa arvioitua suuremmat. Tilanetta tarkastellaan aktiivisesti uuden toimintakauden alkessa sekä huomioidaan talousarviota 2025 laatiessa. Kolmannen osavuosisiraportin kohdalla on jo nähtävillä, onko tarvetta lisärahan hakemiselle vai pysytäänkö toimialan kokonaisuudessa talousarvion sisällä.

Varhaiskasvatuksen aterijärjestelmätoimittajalla on ollut alkuvuoden aikana laskutushaasteita, jonka vuoksi varhaiskasvatuksen ateriapalveluostoisissa näkyy noin 1,5 miljoonan euron vaje. Tämä kokonaisuus vastaa koko varhaiskasvatuspalveluissa noin -3,5% vajetta toimintamenojen toteutuksessa, toimilan kokonaisuudessa virhe on reilun prosentin luokkaa.

Tiedolla johtamisen kokonaisuutta uudistetaan sekä kaupunkitasoisesti että toimialallamme aktiivisesti, jotta johtamisen kokonaisuudet ja tarpeet voidaan todentaa olemassa olevan tiedon pohjalta merkittäviksi. Henkilöstösuunnittelu, talouden seuranta, tilojen käyttö sekä oppilashallinnolliset tiedot luovat yhtenäistä tietoisuutta sekä tuottavat pohjaa johtajuuden kehittämiseksi toimialakohtaisesti.

Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

Asiakkuudet

Suomenkieliset perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut ohjaavat esiopetuksen järjestämistä, järjestävät perus-, erityis- ja maahanmuuttajaopetuspalvelut, lukiokoulutuspalvelut sekä koordinoivat aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä järjestävät Tulliportin aamu- ja iltapäivätoiminnan erityislapsille. Tulliportin toiminnan rahoituksesta vastaa hyvinvointialue, johon liittyvä sopimus uudistetaan 1.8.2024 alkaen.

Oppilasmäärä kääntyy vuonna 2024 lievään laskuun koulutuloikkaiden osalta. Samalla kuitenkin yläluokkien oppilasmäärä kasvaa hiukan ja muuttovoitto kasvattaa kokonaisoppilasmäärää muutamilla oppilailla vuosittain. Toimintaympäristön muutostrendit kuten lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvien haasteiden lisääntyminen, polarisaation kiihtyminen, oppimisen haasteiden lisääntyminen, Covid-19 jälkihoito, yhteisöllisyyden puute ja monikulttuurisuuden lisääntyminen on muuttanut palvelutarpeita merkittävästi.

Laajennettu oppivelvollisuus näkyy lukiossa tarpeena järjestää sekä tukiovetusta että erityistä tukea. Edellä kuvattuihin

haasteisiin on pyritty vastaamaan vuoden 2024 talousarviossa siten, että tukitoimet olisivat monipuolisia ja riittävällä tasolla. Kiusaamisen ehkäisemiseen liittyviä toimenpiteitä jatketaan ja seurataan aktiivisesti ja samalla selvitetään ulkopuolisen sovittelijan mukaan ottamista.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Lukuvuoden 2023–2024 painopisteenä on monilukutaidon sekä yhteisöllisen hyvinvoinnin kehittäminen. Kolmiportaisen tuen toteutumisen seuranta aloitetaan ja raportoidaan lautakunnalle kaksi kertaa vuodessa kuitenkin niin, että viimeisin tieto on ennen seuraavan vuoden talousarvion laatimishetkeä.

Tavoitteena on luoda edellytykset opetuksen toteuttamiseen laadukkaasti oppimisympäristössä, joka on turvallinen ja terveellinen niin oppilaille kuin henkilöstölle. Koulujen toimintakulttuuria kehitetään siten, että vahvistamme yhteisöllisyyttä, henkilöstön sekä oppilaiden ja opiskelijoiden osallisuutta viihtyvyyden ja oppimisen edistämiseksi. Opetuksessa panostetaan perustaitoihin ja niiden vahvistamiseen erityisesti alkuopetuksessa riittävän lukutaidon saavuttamiseksi. Lisäksi satsataan digitalisaation hyödyntämiseen opetuksessa sekä digitaalisten systemaattiseen opetukseen digipolun mukaisesti. Monikulttuurisuuden huomioimiseen panostetaan ja oppimisen tukea tehostetaan pyrkien konsultatiiviseen työotteeseen. Lukiokoulutuksessa painopisteenä on opetussuunnitelman kehittäminen sekä laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädännön toimeenpano jokaisella vuosikurssilla.

Aluerehtorijärjestelmän avulla koulujen rehtoreiden työtä tuetaan ja vahvistetaan rehtorin roolia oppimisen pedagogisena johtajana omassa koulu yhteisössä. Lisäksi kehitetään tiedolla johtamista hyödyntäen oppilasrekisterin tietoja sekä luomalla laadunhallintajärjestelmät nykyisen perusopetuksen järjestelmän ohella lukiokoulutukseen. Strategista johtamista vakiinnutetaan sekä samalla myös koulutason pedagogiselle johtamiselle vapautetaan lisää aikaa. Tavoitteena on yhdenmukaistaa koulujen toimintamalleja sekä lisätä opetuksen tasalaatuisuutta sekä työhyvinvointia. Rakenteelliset uudistukset yhdenmukaistavat johtamisjärjestelmiä niin varhaiskasvatuksen kuin suomen- ja ruotsinkielisten koulutuspalveluiden osalta. Tavoitteena on keskittyä varsinkin esi- ja perusopetuksen yhteistyön kehittämiseen ja opetussuunnittelulliseen yhteistyöhön eri palvelualueiden välillä. Rehtorit ja muu koulujen johto osallistuvat pitkäkestoiseen johtamisen valmennukseen. Valmennuksen tavoitteena on verkostoitua, jakaa hyviä käytäntöjä, jakaa osaamista ja kehittää koulun toimintakulttuuria, jaettava johtajuutta sekä yhtenäistä porvoolaisten koulujen toimintakulttuuria.

Oppilashallintojärjestelmän toimivuutta parannetaan ja digitalisaation hyödyntämistä hallinnossa lisätään. Digitaalisten järjestelmien virtaviivaistamiseen panostetaan merkittävästi vuoden 2024 aikana. Talousarviovuoden aikana uudistetaan palveluverkon kehittämisen periaatteita sekä tutkitaan kuinka oppilaaksiottoalueita voitaisiin kehittää lapsen yhteisen oppimisen polun takaamiseksi myös jatkossa. Hinta- ja sivistyskeskuksen remontti etenee ja Peipon koulun korvaavan Gammelbackan koulun suunnittelutyö saadaan valmiiksi ja hankesuunnitelma hyväksytään. Näiden suunnittelutöiden yhteydessä suunnitellaan englanninkielisen luokan ja toisen ruotsinkielisen kielikyppyluokan sekä yrittäjyyspainotteisen yläkoululuokan perustamista Porvooseen vuonna 2023 tehtyjen selvitysten perusteella.

Henkilöstö

Aluerehtorijärjestelmä luo aikaa strategiselle johtamiselle ja mahdollistaa palvelualueen kehittämisen yhteistyössä henkilöstön kanssa. Laadukkaaseen johtamiseen panostamisen tavoitteena on lisätä henkilöstön työhyvinvointia ja mahdollistaa henkilöstön keskittyminen omaan ydintehtäviinsä. Pedagogiseen johtamiseen ja opetushenkilöstön sekä ohjaajien työn tukemiseen vaikutetaan toimintakulttuuriin kautta osallistavuuden lisäämisellä kaikilla tasoilla. Tämä vaikuttaa jokaisen palvelualueella työskentelevän työtehtäviin ja niitä pyritään kehittämään yhdessä. Avoin vuorovaikutus ja mahdollisuudet kehittyä työssään eri rooleissa luo jokaiselle kehittymisen mahdollisuuksia omassa työssään ja samalla työhyvinvointia.

Henkilöstön työnkuvia tarkistetaan palvelemaan kokonaisuuden kehittämistä. Näistä esimerkkeinä opetuksen kehittämiskoordinaattorin nimikemuutos kehittämispäälliköksi sekä uuden oppilashallinnon koordinaattorin tehtävän perustaminen. Lisäksi nykyiset johtamiseen liittyvät määräaikaiset virka-apulaisrehtoreiden tehtävät lukiossa ja Pääskytien koulussa vakinaistetaan. Johtamisen rakenteita on uudistettu ja vuorovaikutusta on lisätty ja johtamisen sekä opettamisen resursseja koulujen välillä on yhtenäistetty. Tavoitteena on lisätä ymmärrystä jokaisen ydintehtävästä, jotta saavutetaan yhteinen Porvoon suomenkielisten perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden toimintakulttuuri, jossa lapsi ja nuori sekä henkilöstö voi hyvin ja oppimisen edellytykset olisivat huippuluokkaa. Osaava ja innokas henkilöstö luo parhaat mahdollisuudet oppilaiden ja opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin takaamiseksi. Henkilöstön työhyvinvointia seurataan ja kehitetään työyhteisökyselyjen tulosten mukaan suunnitelmallisesti. Lisäksi yhteisöllisyyttä ja jaetun johtamisen periaatteita edistetään edelleen.

Porvoon kouluvalmentajamallia kehitetään siten, että lukuvuodelle 2024–25 pilotoidaan kouluvalmentajia myös Porvoon suurimpiin suomenkielisiin alakouluihin (2 kpl). On tärkeää ennaltaehkäistä jo varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten keskuudessa levinnyttä pahoinvointia ja siihen liittyvää oireilua. Pilotin tuloksista raportoidaan suomenkieliselle koulutusjaostolle ja kasvun ja oppimisen lautakunnalle. Kevään 2024 aikana kouluvalmentajien tehtäväkuvauksia tarkennetaan ja varmistetaan, että Porvoon kouluvalmentajamalli on kauttaaltaan yhdenmukainen.

Koulunuorisotyöhön selvitetään vuoden 2024 aikana uusi toimintamalli yhteisesti toimialojen kanssa. Uusi/uusvanha malli voi mukailla Porvoossa jo aiemmin ollutta mallia, jossa keskellä päivää nuorisotyötä tekevät ovat läsnä kouluissa, koska pääosin kaikki lapset ja oppivelvolliset ovat silloin samoissa tiloissa ja näiden palvelujen piirissä sekä helpoiten tavoitettavissa. Asiakaslähtöisyys toteutuu, kun ollaan asiakkaiden kanssa samoissa tiloissa ja lapsi/nuorisoryhmien tapaaminen ja moniammatillinen yhteistyö voi mahdollistua paremmin huomattavasti vaikuttavammin. Näillä toimenpiteillä pyritään vastaamaan ja vaikuttamaan lisääntyneeseen levottomuuteen, pahoinvointiin sekä kiusaamiseen.

Henkilöstön saavutettavuuden takaamiseksi sijaisjärjestelyitä uudistetaan ja perustetaan uusia vakinaisten sijaisten tehtäviä, jotka tulevaisuudessa myös takaavat pätevän henkilöstön riittävyttä palvelualueella. Monikulttuurisuuden sekä oppimisen tuen haasteisiin vastataan uudistuneilla priorisoinneilla satsaamalla suomi toisena kielenä opetukseen ja konsultoivaan oppimisen tukeen normaalin tuen ohella. Lisäksi oppilashallinnon prosesseja uudistetaan ja henkilöstön työnkuvia muokataan digiosaamisen ja tiedolla johtamisen prosessien varmistamiseksi.

Talousarviovuonna 2024 jatketaan panostusta myös opetushenkilöstön työkuormien arviointiin. Tavoitteena on mitoitaa työmäärä oikein ja tarvittaessa ottaa uutta opetushenkilöstöä tasapainottamaan kuormitusta, joka edesauttaa henkilöstön jaksamista ja työhyvinvointia. Lisäksi tällä voidaan taata myös jatkossa pätevän opetushenkilöstön saanti. Henkilöstökoulutukseen ja itsensä kehittämiseen panostetaan myös yhteisillä vuorovaikutuksellisilla tilaisuuksilla ja yksilötason koulutuksilla. Koulutuksissa painotetaan yhteisiä painopistealueita, joihin luodaan myös jatkossa yhteisiä työpajoja riittävän vuorovaikutuksellisen uudistumisen mahdollistamiseksi. Vuonna 2024 varmistetaan opettajien koulutuksissa, että kaikkien opettajien nepsy-tietoutta lisätään.

Talous

Suomenkielisten perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden suurimmat kustannukset koostuvat henkilöstömenoista sekä sisäisiä eristä liittyen koulukiinteistöjen sisäisiin vuokriin ja oppilaiden ruokailukustannuksiin. Yhteiskunnallisiin muutostrendeihin vastaaminen vuonna 2024 lisää henkilöstökuluja palveluiden laadun säilyttämiseksi samalla kun kiinteistöihin liittyvät sisäiset vuokratkustannukset hieman laskevat palvelualueella. Lisäksi on erittäin vaikeaa ennakoida maailman kriisien vaikutuksia kustannuksien kehittymiseen tai palvelutarjonnan lisääntymiseen mahdollisten pakolaisten osalta. Oppilasmäärän kasvun pysähtyminen alakouluissa ei vaikuta palveluverkon supistamiseen tai opetusryhmien lukumääriin alentavasti vuonna 2024 ja vastaavasti yläkoulujen oppilasmäärän kasvu on jo vaatinut uusien ryhmien perustamista, joka lisää henkilöstökuluja. Suomenkielinen koulutusjaosto tulee käsittelemään opetuksen resursointia lukuvuodelle 2024–2025 alkuvuodesta 2024.

Valtakunnalliset muutostrendit ja niihin vastaaminen Porvoon suomenkielisissä perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluissa aiheuttavat osaltaan henkilöstökulujen kasvua. Satsaaminen oppilaiden hyvinvoinnin haasteisiin, monikulttuurisuuden lisääntymiseen sekä oppimisen tukeen vaatii henkilöstölisäyksiä vuonna 2024. Lisäksi laajennetun oppivelvollisuuden lainsäädännön mukanaan tuomat velvoitteet niin oppimateriaalien, digitalisaation kuin tukitoimien osalta vaikuttavat täysimääräisesti toimintakuluihin vuonna 2024 toisella asteella. Digitalisaation hyödyntäminen opetuksessa, nykyisten luokkatilojen vanhentuneiden laitteistojen uudistaminen nostaa leasing kustannuksia käyttötalouteen, vaikka strategisesti kehitämme laitteistojen tehokasta käyttöä opetuksen apuna jatkuvasti. Lisäksi välttämätön oppilashallinnon strateginen kehittäminen tehtävien uudelleenjärjestelyiden kautta luo vuodelle 2024 lisäkustannuksia, jotka toisaalta varmistavat mahdollisuudet tiedolla johtamiseen ja takaavat valtionosuuksien oikeat mitoitukset palveluiden mukaan myös jatkossa. Henkilöstön saatavuuden varmistamiseen tehdyt lisäresursoinnit sijaistyövoimaksi ovat välttämättömiä osaavan henkilöstön pitämiseksi ja saamiseksi myös jatkossa.

Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi on palvelualueemme lasten oppimisen ja hyvinvoinnin keskeisimpiä tekijöitä ja siksi siihen satsataan merkittävästi. Lisäksi henkilöstön kouluttautumiseen tehdyt varaukset lisäävät työhyvinvointia ja antavat mahdollisuuksia jatkossakin riittävän ja osaavan henkilöstön työpanokseen pysyvyyden näkökulmasta.

Suomenkielisen perusopetuksen- ja lukiokoulutuksen palveluverkon kehittämisen periaatteet on suunniteltu

valmistuvan talousarviovuoden 2024 aikana, jotta voidaan vastata tuleviin oppilas- ja opiskelijamäärien haasteisiin palveluverkon ja sen tarkoituksenmukaisuuden näkökulmasta. Syntyvyyden alentuminen ja ikäluokkien pienentyminen asettaa haasteet palveluverkon kehittämiseksi ja uudistamiseksi sekä oppilaaksiottoalueiden kehittämiseksi yhtenäisen oppimisen polun näkökulmasta. Toisaalta myös toisen asteen lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrää on tarkasteltava siten, että lukiokoulutuksen saavutettavuus voidaan taata sitä tarvitseville porvoalaisille nuorille.

Vuoden 2024 talousarvioon liittyy epävarmuuksia Porvoon kaupungin joukkoliikenteen kokonaisuuden uudistamisen näkökulmasta ja aikataulusta riippuen. Se lisää haastetta oppilaiden kuljetuskustannusten arviointiin, vaikka yhteistyötä eri toimialojen kesken liikennesuunnittelussa on tehty ja tullaan tekemään jatkossakin tiiviisti. Lisäksi haasteena on toimintatuottojen arviointi, sillä uuden hallitusohjelman hankkeisiin suunnatut määrärahat ennakoidaan pienenevän ja suorat hankerahoitukset sisällytetään osittain perusvaltion-osuuksiin.

Toisen kvartaalin jälkeen palvelualueen taloudellinen tilanne on vakaa. Talouden tehostamis- ja tasapainottamisohjelman tavoitteet on huomioitu ja lukuvuonna 2024–2025 pilotoidaan Google for Education, joka voi tuoda tulevaisuudessa säästöjä tietotekniisiin kustannuksiin.

Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

Asiakkuudet

Ruotsinkieliset koulutuspalvelut järjestää perusopetusta ja valmentavaa koulutusta yhdeksässä ruotsinkielisessä peruskoulussa noin 1700 oppilaalle. Oppilasmäärä kasvaa lukuvuodelle 2024–25 noin 40:llä oppilaalla, mutta näyttäisi sen jälkeen kääntyvän loivaan laskuun. Toisen asteen koulutus järjestetään Borgå Gymnasiumissa, jossa on hieman yli 300 opiskelijaa myös tulevana lukuvuonna. Toisen asteen koulutuksessa jatketaan yhteistyön tiivistämistä Linnankosken lukion sekä Careerian ja Praktikumin kanssa, varsinkin laajennetun oppivelvollisuuden ja laadun takaamisen saralla. Peruskoulun jälkeistä nivelvaiheen koulutusta on päätehty järjestää yhdessä naapurikuntien sekä Borgå folkakademian että Praktikumin kanssa myös lukuvuonna 2024–25.

Peruskoulun puolella tarpeet tukea koulunkäyntiä oppilaille, joilla on haasteita läsnäolon, haastavan käytöksen ja/tai hyvinvoinnin kanssa, jotta tavoite saada peruskoulun päättötodistusta toteutuu jatkossakin, on otettu huomioon lukuvuodelle 24–25. Ukrainasta paenneille lapsille on valmistavaa opetusta ja on mahdollistettu koulutusta opettajille kehittää osaamistaan aineessa ruotsi toisena kielenä. Laajennettu oppivelvollisuus näkyy kohonneena tarpeena järjestää sekä tukiovetusta että erityisopetusta myös lukiossa. Kiusaamisen ehkäisemiseen liittyviä toimenpiteitä on jatkettu ja seurataan aktiivisesti.

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Ruotsinkielisten perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluiden työtä ohjaa ensisijaisesti lainsäädäntö ja asetukset, kansalliset opetussuunnitelman perusteet sekä kuntakohtaiset opetussuunnitelmat ja Porvoon oma strategia. Henkilöstökyselyn tulokset on keväällä otettu huomioon kehitettäessä

organisaatiotamme ja johtamistamme, jotta meillä on parhaat edellytykset luoda puitteet laadukkaaseen koulutukseen sekä turvalliseen ja terveelliseen oppimisympäristöön sekä oppilaille että henkilöstölle. Oppilashallinnon prosessien uudistaminen on jatkettu ja henkilöstölle järjestetty koulutuksia ja tukea digiosaamisen ja tiedolla johtamisen prosessien vahvistamiseksi. Kehitystyön ensimmäinen vaihe hyödyntäen oppilasrekisterin tietoja on loppusuoralla.

Opetuksessa on satsattu lukutaitoon, erityisesti alaluokilla sekä digitaalisiin jaoston hyväksymän digipolun mukaisesti. Työ jatkuu jaoston päätöksellä ensi lukuvuonna. Koulun toimintakulttuuria on kehitetty ja johtamista tuettu, tavoitteena saada "koko koulu"-perspektiivi näkymään koulun arjessa, sekä opetuksessa että kasvatus tehtävissä. Erityisopetukseen ohjataan syksystä lähtien lisää resursseja talousarvion mukaan sekä pienluokkiin että konsultatiiviseen työhön. Kolmiportaisen tuen toteutumisen seuranta on aloitettu ja raportoidaan lautakunnalle kaksi kertaa vuodessa.

Laajennetun oppivelvollisuuden prosessit selvennetään ja kehitystyötä tehdään yhdessä hyvinvointialueen ja muiden kuntien kanssa, joissa on ruotsinkielisiä oppilaita. Erityistä huomiota kiinnitetään opetussuunnitelman mukaiseen työrajatoimintaan.

Hyväksytyin hankesuunnitelman pohjalta viedään eteenpäin prosessia rakentaa esikouluryhmille sopivat tilat Kvarnbacken skolaniin. Hankesuunnittelun mukaisesti rakennuksen pitäisi olla vuoden 2025 aikana valmis. Tarjouspyyntöä varten suunnitelmat pyritään saamaan valmiiksi joulukuun 2024 loppuun mennessä. Borgå Gymnasiumin liikuntatilan rakennus on käyttöään lopussa ja uutta tilaa suunnitellaan. Hinthaaran sivistyskeskuksen remontti etenee ja tuo osittain myös uusia tiloja ruotsinkieliselle koululle.

Henkilöstö

Johtamisen kehittäminen sekä peruskoulun että lukion toimintaympäristön muutokset ovat vaikuttaneet ruotsinkielisten perusopetuksen ja lukiokoulutuksen henkilöstösuunnitelmaan. Strategista johtamista on vahvistettu palkkaamalla oppilashallinnon sihteeri yhteistyöpariksi suomenkielisen perusopetuksen oppilashallinnon koordinaattorin kanssa. Erityssuunnittelijan toimi muutettiin 2023 suunnitella ja työtehtävät tukevat strategista johtamista ja aluerehtorimallia. Pitkällä aikavälillä satsaukset johtavat parempiin tuloksiin ja parempaan hyvinvointiin kouluissa.

Erityisopetukseen on palkattu kaksi erityisopettajaa sekä yksi laaja-alainen erityisopettaja. Valmistuvan opetuksen opettajan virka on vakainaistettu. Porvoon kouluvalmentajamallia kehitetään siten, että lukuvuodelle 2024–25 pilotoidaan kouluvalmentaja myös Porvoon suurimpaan ruotsinkieliseen alakouluun (1 kpl). On tärkeää ennaltaehkäistä jo varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten keskuudessa levinnyttä pahoinvointia ja siihen liittyvää oireilua. Pilotin tuloksista raportoidaan ruotsinkieliselle koulutusjaostolle ja kasvun ja oppimisen lautakunnalle. Kevään 2024 aikana kouluvalmentajien tehtävänkuvauksia on tarkennettu varmistaaksemme, että Porvoon kouluvalmentajamalli on kauttaaltaan yhdenmukainen.

Koulunuorisotyöhön selvitetään vuoden 2024 aikana uusi toimintamalli yhteisesti toimialojen kanssa. Uusi/uusvanha malli voi mukaila Porvoossa jo aiemmin ollutta mallia, jossa keskellä päivää nuorisotyötä tekevät ovat läsnä kouluissa, koska pääosin kaikki lapset ja oppivelvolliset ovat silloin samoissa tiloissa ja näiden palvelujen piirissä sekä helppoiten tavoitettavissa. Asiakaslähtöisyys toteutuu, kun ollaan

asiakkaiden kanssa samoissa tiloissa ja lapsi/nuorisoryhmien tapaaminen ja moniammatillinen yhteistyö voi mahdollistaa paremmin huomattavasti vaikuttavammin. Näillä toimenpiteillä pyritään vastaamaan ja vaikuttamaan lisääntyneeseen levottomuuteen, pahoinvointiin sekä kiusaamiseen.

Haasteet rekrytoinnissa näkyvät eniten vaikeuksina löytää päteviä sijaisia. Ongelma on suurempi isoissa kouluissa, joissa on enemmän poissaoloja. Toimenpiteenä on palkattu kaksi sijaisopettajaa. Näin saadaan lisää laatua opetukseen ja tuetaan kouluja rekrytointihaasteessa. Henkilöstölle järjestettävissä koulutuksissa on tavoite löytää menetelmiä, jotka auttavat hyvien suhteiden luomisessa ja näkemään oppilaissa hyvän sekä vahvuudet. Vuonna 2024 varmistetaan opettajien koulutuksissa, että kaikkien opettajien nepsy-tietoutta lisätään.

Talous

Suurimmat menot koostuvat sisäisistä vuokrista sekä henkilöstömenoista. Muutokset toimintaympäristössä ja siitä seuranneet toimenpiteet nostavat henkilöstömenoja verrattuna vuoteen 2023.

Ruotsinkielisen koulutusjaoston lukuvuosittain käsittelemät resurssit peruskoulun opetus suunnitelman mukaisen opetuksen turvaamiseksi pidettiin suurimmilta osin viime vuosien tasolla, vaikka oppilasmäärä on suurempi kuin viime lukuvuonna. Lisäys tarvittiin hieman erityisopetukseen pienluokkien sekä konsultatiivisen erityisopettajan osalta. Satsaus luku- ja digitaalisiin samalla tasolla kun aikaisemmin. Valmistavan opetuksen opettajan palkkaaminen toistaiseksi ei lisää menoja, kuten ei myöskään sijaisopettajien palkkaaminen.

Oppilasrekisteriä on alkuvuodesta kehitetty, jotta tietojen saaminen automatisoituu ja tiedolla johtaminen helpottuu. Satsaamalla kehittämiseen säästetään jatkossa työresursseja ja tuetaan rehtoreiden ja tukihenkilöiden työtä tietojen hakemisessa.

Ruotsinkielisten koulutuspalvelujen tulot muodostuvat pääosin valtion ulkopuolisista tuista sekä niin sanotuista kotikuntakorvauksista, joiden arvioidaan olevan pienempiä kuin vuosina 2022–23. Ulkoiset tuet kattavat osittain muutamat kehittämistoimenpiteet, mutta myönnettyihin tukiin sisältyy myös omavastuuosuus, joka on yleensä noin 20 % kokonaiskustannuksista.

Koronapandemian seuraukset, koulujen oppilaiden hyvinvoinnin haasteet, tilattujen koulukyytien kustannukset ja Ukrainan sota ja sen seurauksena valmistavan opetuksen tarve, aiheuttavat epävarmuutta talousarviovuoteen. On lisäksi haastavaa ennakoita hankalasta maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvia hinnankorotuksia ja esimerkiksi koulukuljetuskustannukset ovat kasvaneet.

Toisen kvartaalin jälkeen palvelualueen taloudellinen tilanne on vakaa. Talouden tehostamis- ja tasapainottamisohjelma on otettu huomioon ja lukuvuonna 2024–25 pilottiprojektin avulla selvitetään voiko Google for Education tuoda säästöjä koulutuspalveluille.

Varhaiskasvatuspalvelut

Asiakkuudet

Syntyvyyden lasku näkyy alle kouluikäisten lasten määrän vähenemisenä myös Porvoossa. Varhaiskasvatuspalveluissa tämä on näkynyt viime vuosina erityisesti kotihoidon tuen käytön vähenemisenä. Alle 3-vuotiaiden lasten osallisuusaste varhaiskasvatuksessa kasvaa ja 1–2-vuotiaiden lapsiryhmien määrä lisääntyy. Nämä ryhmät sitovat henkilökuntaa 1,75 kertaa enemmän kuin vanhempien lasten ryhmät.

Varhaiskasvatuspalveluissa on tapahtunut toiminnallisia muutoksia keväällä 2024. Bjurbölen päiväkodin uudisrakennus otettiin käyttöön helmikuussa. Eestinmäen päiväkodin perusparannuksen vuoksi päiväkodissa on valmistauduttu siirtymään väistötiloihin elokuussa 2024. Huhtisen päiväkotitoimii väistötiloissa vuonna 2024, kun Huhtisen uudisrakennuspäiväkotia rakennetaan. Kaarenkylän päiväkodista luovutaan elokuussa ja päiväkodin toiminta siirretään Jokilaakson koulun yhteyteen. Gammelbackan päiväkodin esiopetusryhmät toimivat Pääskytien koulun tiloissa kevään ajan. Elokussa Opintielle saadaan uudet tilapäistilat kahdelle Gammelbackan päiväkodin lapsiryhmälle

Toiminnot, palvelut ja prosessit

Varhaiskasvatuspalvelujen kysyntä vaihtelee alueittain ja kieliryhmittäin, minkä vuoksi lähipalveluperiaatteen toteuttaminen on haasteellista. Tarvittaessa alueiden välillä tehdään henkilöstösiirtoja vastaamaan kysyntään. Kunnallisia päiväkotia on 21 ja yksityisiä päiväkotia yhdeksän. Varhaiskasvatuspalvelujen järjestämisessä keskeistä on riittävien henkilöstöresurssien ja toimivien toimintaympäristöjen varmistaminen. Tammikuu-kesäkuun aikana rekrytoidaan seuraavalle toimintakaudelle 2024–2025 henkilöstöä. Suurin rekrytointihaaste on edelleen kelpoisuusehdot täyttävien varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien saanti.

Valtion erityisavustuksien avulla on panostettu toiminnan kehittämiseen. Avustuksia käytetään heinäkuun loppuun asti joustavan esi- ja perusopetuksen pilotointiin, tasa-arvon ja laadun kehittämiseen, vieraskielisten lasten ja perheiden tukemiseen sekä hyvinvointityöhön. Avustuksilla on palkattu varhaiskasvatuksen erityisopettajia, kieli- ja kulttuuriopettajia ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajia. Valtionavustuksen käyttö päättyi heinäkuun lopussa. Uusia avustuksia ei ole saatu.

Päiväkotien johtamista on kehitetty pilotoimalla apulaisjohtajamallia muutamassa päiväkodissa. Tiedolla johtamista ja laadun arviointia on vahvistettu valtakunnallista Valssi-arviointijärjestelmää ja varhaiskasvatuksen PowerBi-raportteja hyödyntämällä.

Ennakoivaan ja suunnitelmalliseen viestintään panostetaan vahvasti. Tammikuussa osallistuttiin Educa-messuille, jossa kerrottiin Porvoon vetovoimatekijöistä ja rekrytointitarpeista.

Henkilöstö

Varhaiskasvatuksen vetovoiman ja pitovoiman vahvistamiseksi panostetaan edelleen henkilöstön saatavuutta lisääviin toimenpiteisiin. Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saatavuuden parantamiseksi tuetaan henkilöstön jatkokoulutustautumista sekä palkkaohjelman avulla edistetään palkka-kehitystä. Rekrytointiasiantuntija aloitti vakinaisena tammikuussa ja näin on saatu vahvistettua rekrytointiprosesseja ja pystytään paremmin tukemaan yksiköiden esihenkilöitä sekä sijaisten että vakituisten henkilöstön saatavuudessa.

Lapsiryhmissä työskentelevälle varhaiskasvatushenkilöstölle maksettiin 100 euroa/henkilö vaaterahaa huhtikuussa ja toinen erä lokakuussa.

Tammi-huhtikuussa neuvoteltiin TVA-ryhmissä sekä OVTES- että KVTES-sopimuksen piirissä olevan henkilöstön 1.6.2024 alkaen maksettavista palkantarkistuksista.

Talous

Kasvun ja oppimisen lautakunnassa hyväksyttiin huhtikuussa päivitetty Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuohje 1.8.2024 alkaen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin tulevan muutoksen vuoksi. Maksujen perusteena olevia tulo-rajajoja korotetaan edelleen, minkä vuoksi asiakasmaksutuotot vähenevät loppuvuodesta. Asiakasmaksujen alentaminen lisää myös palvelusetelikustannuksia, kun asiakkaiden omavastuuosuus pienenee ja kunnan osuus kasvaa. Lautakunta hyväksyi myös palvelusetelin arvon korotuksen 1.8. alkaen sekä yksityisen hoidon tuen kuntalisän korotuksen 1.8. alkaen, mikä näkyy yksityisen varhaiskasvatuksen kustannusten kasvuna syksyllä.

Valtion erityisavustukset näkyvät keväällä sekä tulo- että menopuolella. Avustuksien omavastuut ovat 5–25 % hankkeen kokonaiskustannuksista. Omavastuuosuudet on huomioitu talousarviossa. Avustuksissa ja omavastuuosuuksissa on huomioitu vuodelta 2023 siirretyt avustukset, kun avustusten käyttö on jatkunut vuonna 2024.

Ensimmäisen kvartaalin jälkeen palvelualueen taloudellinen tilanne on vakaa, mutta henkilöstömenojen osuus on alkuvuoden osalta toisiin palvelualueisiin verrattuna prosentuaalisesti suurempi. Varhaiskasvatuksessa sijaiskustannukset ovat merkittävät ja henkilöstömäärää joudutaan lisäämään lisääntyneen lapsimäärän sekä lisääntyneen lapsen tuen tarpeiden vuoksi.

Toimialan toimintatuottoihin vuodelle 2024 on arvioitu hanketuottoja n. 2,2 milj. €. Summaan on arvioitu mukaan noin 200.000 euroa vuonna 2022 saadusta varhaiskasvatuksen hankkeesta. Kirjanpidon virheenä tämä summa on jäänyt siirtämättä vuodelle 2024, joten arvioitu kokonaisuus voi tästä syystä alittaa.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN			2024					
Palvelualue		Vastuuhenkilö	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä
KASVU JA OPPIMINEN								
Kasvun ja oppimisen johto		Mervi Tuominen	1	1	1	1	1	1
Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	Hallinto ja kehittäminen	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1
	Suomenkielinen perusopetus	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1
	Lukiot	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1
	Aamu- ja iltapäivätoiminta	Jari Kettunen	1	1	1	1	1	1
Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	Hallinto ja kehittäminen	Rikard Lindström	1	1	1	1	1	1
	Ruotsinkielinen perusopetus	Rikard Lindström	1	1	1	1	1	1
	Lukiot	Rikard Lindström	1	1	1	1	1	1
Varhaiskasvatuspalvelut	Varhaiskasvatuksen yhteiset	Leila Nyberg	1	1	1	1	1	1
	Päiväkodit	Marjaana Kantonen	1	1	2	2	2	2
	Perhepäivähoito	Sanna Hänninen	1	1	1	1	1	1
	Lapsen tuki	Blomqvist Maija	1	1	1	1	1	1
	Muu varhaiskasvatus	Marjo Haapanen	1	1	1	1	1	1

- 1** Todennäköisesti pysytään talousarviossa.
- 2** Lievä ylityspaine / Toteumaprosentti korkea tavanomaiseen verrattuna / Tiedossa on muutoksia, jotka heikentävät tilannetta.

- 3** Keskisuuri ylityspaine / Toteumaprosentit selvästi normaalia korkeammalla / Tiedossa merkittäviä tilannetta heikentäviä muutoksia.
- 4** Talousarviomäärärahat ylittävät todennäköisesti / Talousarvionmuutosta valmistellaan.

Toiminnalliset tavoitteet

Strategian mittari: 1. Väestönmuutos, koko Porvoo ja keskusta-alue		
TA2024 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Hyväksytään palveluverkkoselvityksen periaatteet.	Tarkastelu tehty (kyllä/ei)	+ Kasvo, kaupunkikehitys ja toimitilapalvelut
Oppilaaksiottoalueet tukevat optimaalista palveluverkkoa.	Tarkastelu tehty (kyllä/ei)	+ Kasvo
Strategian mittari: 2. Hyte-kerroin		
TA2024 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Varhaiskasvatuksen osallisuusaste kasvaa eri ikäryhmissä.	Varhaiskasvatuksen piirissä, 1-6 vuotiaat 6v. = 100% 3-5v. = vähintään 90% 1-2v. = vähintään 63%	+ Kasvo
Strategian mittari: 3. Koulutustasoindeksi		
TA2024 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Porvoon lukutakuu on käytössä alkuopetuksessa kaikissa kouluissa.	Käytössä/ ei käytössä	+ Kasvo
Vähintään 99 prosenttia peruskoulun päättäneistä oppivelvollisuusikäisistä saa välittömästi toisen asteen koulutuspaikan.	Toisen asteen koulutuspaikan vastaanottaneiden määrä.	+ Kasvo
Kaikki oppivelvolliset suorittavat toisen asteen tutkinnon.	Toisen asteen tutkinnon suorittaneiden osuus aloittaneista vähintään 99 %.	+ Kasvo
Strategian mittari: 4. Katuturvallisuusindeksi		
TA2024 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Asukkaiden osallisuuden lisääminen ja syrjäytymisen vähentäminen.	Turvallisuussuunnitelmien päivittäminen asukkaita osallistaen.	+ / - Kaikki, konsernipalvelut
Strategian mittari: 8. Kaupungin lainakanta		
TA2024 sitova tavoite	Sitovan tavoitteen mittari	Vastuutaho
Laaditaan tuottavuusohjelma, jossa kaupungin käyttötalous ja investoinnit tasapainotetaan vastaamaan kaupungin talouden kehitystä vuosille 2024-2027.	Tuottavuusohjelma laadittu ja hyväksytty. Ulkopuolinen arvio talouden kestävyyydestä hankittu.	+ Kaikki, konsernipalvelut

Palvelualue	Toteuma	Muutettu TA	Toteuma-% TA	Toteuma	ENNUSTE
Kasvun ja oppimisen johto	1-6/2024	2024	2024	1-6/2023	
TOIMINTATUOTOT	597	0	0	0	597
TOIMINTAKULUT	-1 614 870	-3 538 443	45,6 %	-2 412 584	-3 538 443
TOIMINTAKATE	-1 614 273	-3 538 443	45,6 %	-2 412 584	-3 537 846

Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	Toteuma	Muutettu TA	Toteuma-% TA	Toteuma	ENNUSTE
	1-6/2024	2024	2024	1-6/2023	
TOIMINTATUOTOT	1 592 704	2 426 000	65,7 %	1 816 262	2 426 000
TOIMINTAKULUT	-26 651 465	-52 496 202	50,8 %	-27 216 493	-52 496 202
TOIMINTAKATE	-25 058 761	-50 070 202	50,0 %	-25 400 231	-50 070 202

Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus	Toteuma	Muutettu TA	Toteuma-% TA	Toteuma	ENNUSTE
	1-6/2024	2024	2024	1-6/2023	
TOIMINTATUOTOT	549 328	1 076 000	51,1 %	459 572	1 076 000
TOIMINTAKULUT	-12 675 915	-24 987 124	50,7 %	-11 933 610	-24 987 124
TOIMINTAKATE	-12 126 587	-23 911 124	50,7 %	-11 474 038	-23 911 124

Varhaiskasvatuspalvelut	Toteuma	Muutettu TA	Toteuma-% TA	Toteuma	ENNUSTE
	1-6/2024	2024	2024	1-6/2023	
TOIMINTATUOTOT	1 482 287	2 774 433	53,4 %	1 585 745	2 774 433
TOIMINTAKULUT	-20 543 150	-43 228 673	47,5 %	-21 927 725	-43 228 673
TOIMINTAKATE	-19 060 863	-40 454 240	47,1 %	-20 341 980	-40 454 240